

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ της Θράκης

Τετάρτη 18 Μαρτίου 2009

ΕΝΘΕΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

στην παρουσίαση του 12 έργου
«Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού»
σε Κομοτηνή και Θρυηόριο

Για την έκδοση μιλούν οι:

Κική Εμμανουηλίδου, υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων των εκδόσεων «Μαθητάρης – Παιδεία»
Στάθης Πελαγίδης, καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

«Εγκυκλοπαίδεια Ποντιακού Ελληνισμού»

• Κιβωτός συλλογικής γνώσης και μνήμης

• Ξεκινά από τις 23 Μαρτίου η διάθεσή της μέσω του «Παρατηρητή της Θράκης»

Παρουσιάστηκε στην αίθουσα του Θρακικού Πνευματικού Κέντρου- Θρακικού Ωδείου Κομοτηνής τη Δευτέρα το βράδυ η «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού», ένα δωδεκάτομο έργο της ιστορίας και του πολιτισμού του Πόντου των εκδόσεων «Μαθητάρης Παιδεία». Συνδιοργανωτές της εκδήλωσης η εφημερίδα «Παρατηρητής της Θράκης» και οι εκδόσεις «Μαθητάρης – Παιδεία». Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο νομάρχης Ροδόπης κ. Γιαννακίδης, ο εκπρόσωπος του βουλευτή Ροδόπης κ. Πεταλιωτή, κ. Κυριάκου, οι αντιδήμαρχοι κ. Μουρτίδης και κ. Ναβροζίδης ο εκπρόσωπος του ταξιάρχου της 29^{ης} Ταξιαρχίας κ. Κόκκα. Χαιρετισμό απύθηναν ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων «Αλέξανδρος Υψηλάντης» κ. Νίκος Παπαγεωργίου, ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Ροδόπης Γιάννης Νικοηαΐδης, ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Φοιτητών κ. Στέλιος Νικοηαΐδης, που εκπροσώπησε και τον πρόεδρο του Συλλόγου «Εύξεινος Πόντος» κ. Κυπριανίδη καθώς και ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Ένωση Ελεύθερων Πολιτών κ. Δημήτρης Δημητριάδης. Το έργο παρουσίασε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Δυτικής Μακεδονίας – ιστορικός κ. Στάθης Πελαγίδης, ενώ προλόγισε η υπεύθυνη των δημοσίων σχέσεων των εκδόσεων «Μαθητάρης – Παιδεία» κ. Κική Εμμανουηλίδου.

πολλών άλλων ενώ σε συνεργασία με το Κέντρο Ποντιακών Μελετών πραγματοποιήθηκαν γυρίσματα με χορούς και τραγούδια του Πόντου «ώστε να έχουμε μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα και κάτι πιο χειροπιαστό που να το βλέπουν οι νέοι. Είχαμε την τύχη να έχουμε μια πολύ καλή συνεργασία με την εφημερίδα «Έθνος» και αυτός ήταν και ο λόγος που μπορούμε σήμερα να δίνουμε την εγκυκλοπαίδεια στην τιμή των 8,90 ευρώ τον τόμο ενώ η πραγματική του αξία είναι στα 25. Κάνοντας τη συνεργασία με ένα μεγαλύτερο εκδοτικό οίκο από εμάς είχαμε τη δυνατότητα να μειώσουμε το κόστος και να βγάλουμε την εγκυκλοπαίδεια προς τα έξω. Η συνεργασία μας με την εφημερίδα «Έθνος» ήταν πάρα πολύ καλή, αλλά είχαμε πάρα πολλά προβλήματα με τη διανομή. Επειδή μας ζητούσαν συνέχεια το έργο αποφασίσαμε να συνεργαστούμε με τις καλύτερες εφημερίδες της επαρχίας για να συνεχίσουμε να δίνουμε τους τόμους». Έτσι προέκυψε και η συνεργασία με τον «Παρατηρητή της Θρά-

Ξεχωριστή και αισιόδοξη η παρουσία του ποντιακού ελληνισμού

Ο κ. Πελαγίδης αναφέρθηκε στο αισιόδοξο ξεκίνημα που αφορά στον ποντιακό ελληνισμό, κάτι που τον κάνει να ξεχωρίζει και αυτό δεν είναι μόνο η «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού»: «Όταν το ελληνικό κράτος ακόμη και σήμερα με την ακαδημία του δεν έχει επισήμως το δικό του λεξικό, το λεξικό που ξεκίνησε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και ακόμη βρίσκεται στα μισά του δρόμου, οι Πόντιοι με τον Άνθιμο Παπαδόπουλο είχαν το 1958 το «Ιστορικό Λεξικό της Ποντιακής Διαλέκτου». Ούτε ο Κριαράς, ούτε το Ίδρυμα Τριανταφυλλίδη είχαν βγάλει εκείνη την εποχή τα λεξικά τους και τριάντα χρόνια αργότερα τη δεκαετία του 1980 ο Μπαμπινιώτης έβγαλε το λεξικό του. Άρα τριάντα χρόνια πριν ο ποντιακός ελληνισμός έχει το λεξικό του. Και δεν είναι μόνο αυτό το οποίο μας

Κική Εμμανουηλίδου,
υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων
των εκδόσεων «Μαθητάρης – Παιδεία»:
**«Μια δύσκολη
και χρόνια προσπάθεια»**

Η κ. Κική Εμμανουηλίδου ευχαρίστησε τους παρόντες για την παρουσία τους και εξέφρασε τη χαρά της που βρίσκεται στην πόλη μας, την οποία για άλλους λόγους επισκέφθηκε στο παρελθόν και στη συνέχεια αναφέρθηκε στη δραστηριοποίηση του εκδοτικού οίκου «Μαθητάρης – Παιδεία», που εδώ και σαράντα χρόνια δηλώνει παρών στο χώρο αυτό.

«Πριν από είκοσι χρόνια ο εκδότης ο κ. Μαθητάρης αποφάσισε να εκδώσει την «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνι-

Η Άννα Πατρωνίδου του «Παρατηρητή της Θράκης», ο καθηγητής Στάθης Πελαγίδης και η Κική Εμμανουηλίδου των εκδόσεων «Μαθητάρης – Παιδεία» στο βήμα

Παρόντα πολλά μέλη του Συλλόγου «Η Τραπεζούντα». Εδώ σε αναμνηστική φωτογραφία με τον καθηγητή κ. Πελαγίδη και την υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων του Εκδοτικού Οίκου «Μαθητάρης – Παιδεία» κ. Εμμανουηλίδου

σμού», μια δύσκολη και χρόνια προσπάθεια. Χρειάστηκαν χρόνια για να συγκεντρωθεί το υλικό και η πρώτη προσπάθεια έγινε πριν είκοσι χρόνια με την κυκλοφορία της εξάτομης «Εγκυκλοπαίδειας του Ποντιακού Ελληνισμού» συν δύο τόμοι που αφορούσαν στην ιστορία του Πόντου», ανέφερε η κ. Εμμανουηλίδου.

Με την πάροδο των χρόνων προέκυψε η ανάγκη εμπλουτισμού της εγκυκλοπαίδειας και για αυτό πριν δύο χρόνια ξεκίνησε η αποστολή επιστολών περίπου χιλίων σε φορείς και συλλόγους ποντιακούς σε μια προσπάθεια συγκέντρωσης υλικού. Το υλικό που συγκεντρώθηκε προστέθηκε στην ήδη υπάρχουσα εγκυκλοπαίδεια με τη συνδρομή πολλών καθηγητών όπως του κ. Πελαγίδη, του κ. Μαυρίδη, του κ. Ενεπεκίδη και

κ. Τέλιος η κ. Εμμανουηλίδου εξέφρασε την ελπίδα ότι οι σύλλογοι να ανταποκριθούν στην προσπάθεια που γίνεται.

Στάθης Πελαγίδης,
καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής
Μακεδονίας:

**«Εγκυκλοπαίδεια πρεσβευτής
του ποντιακού ελληνισμού»**

Το έργο «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού» παρουσίασε στους παρευρισκόμενους ο ιστορικός, καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας κ. Στάθης Πελαγίδης, τονίζοντας ότι η παρουσία του δεν συνδέεται με την ποντιακή του καταγωγή αλλά με την επιστημοσύνη του ούτε όμως και με την προσπάθεια να διαφημίσει το έργο, κάτι που αντιβαίνει με την καθηγητική του ιδιότητα. «Ήρθα να αναδείξω με στοιχεία την πνευματική ποιότητα αυτού του έργου».

Δύο είναι τα κύρια χαρακτηριστικά αυτού του έργου. Είναι καρπός της αγάπης για τον Πόντο και από την άλλη της βαθιάς γνώσης για τον Πόντο. Και τα δύο είναι σημαντικά γιατί δεν φθάνει μόνο η αγάπη αλλά πρέπει να ομολογείς και τι προσφέρεις γιατί αυτό θα γίνει κτήμα του κόσμου.

Ξεχωρίζει. Ο ποντιακός ελληνισμός είχε την πρώτη γραμματική το 1893 όταν ο γλωσσολόγος Δημοσθένης Οικονομίδης και μετά συντάκτης του Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας εξέδωσε «Γραμματική της Ποντικής Διαλέκτου». Η Γραμματική του Μανώλη Τριανταφυλλίδη εκδίδεται το 1941 που σημαίνει ότι πενήντα χρόνια νωρίτερα ο ποντιακός ελληνισμός έχει τη γραμματική του. Αυτό σημαίνει ότι δεν μιλάμε απλά τη γλώσσα αλλά και την ερμηνεύουμε. Το 1932 η Γραμματική του Τοπκαρά ή του Κανανίδη γραμμένη στη Ρωσία από τον εκδοτικό οίκο «Κομμουνιστής» γράφει στα ποντιακά και σε φωνητική γραφή το έργο «Η Γραμματική της Ποντιακού τη Ρωμαϊκού τη γλώσσας». Λέμε «τη Ρωμαϊκή τη γλώσσα» ή «το τρανόν η ποιητρία», οι πόντιοι δεν ήνε «η τρανή η

Την ερχόμενη Δευτέρα η διάθεση κουπονιών μέσω του ΠΤΘ

Ξεκινά την ερχόμενη Δευτέρα μέσω των καταχωρήσεων στον Παρατηρητή της Θράκης η διανομή της «Εγκυκλοπαίδειας του Ποντιακού Ελληνισμού» μαζί με 4CD με τραγούδια του Πόντου, 2 DVD με χορούς του Πόντου και ένα χάρτη του Πόντου, διαστάσεων 50X70 εκατοστά. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να συγκεντρώνουν κάθε εβδομάδα έξι κουπόνια και με το ποσό των 8,90 ευρώ θα μπορούν να προμηθευθούν στις αρχές της άλλης, από τα γραφεία του «Παρατηρητή» ένα τόμο. Στον πρώτο τόμο δίνεται ως δώρο ο χάρτης του Πόντου και σε κάθε μονό τόμο, δηλαδή στον 3^ο, 5^ο, 7^ο, 9^ο και 11^ο θα δοθούν τα 4CD και τα 2 DVD.

Ο αντιπρόεδρος του Συλλόγου «Η Τραπεζούντα» κ. Φωτιάδης, ο πρόεδρος του Συλλόγου «Η Τραπεζούντα» κ. Νικολαΐδης, ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων «Αλέξανδρος Ψηλάντης» κ. Παπαγεωργίου, ο εκπρόσωπος του βουλευτή Ροδόπης κ. Πεταλωτή, κ. Κυριάκου, ο νομάρχης Ροδόπης κ. Γιαννακίδης, ο αντιδήμαρχος κ. Ναβροζίδης, ενώ στο δεύτερη σειρά ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Φοιτητών κ. Νικολάου και ο εκπρόσωπος του Συλλόγου «Τα Κασσιερά» κ. Κεσανίδης

πολιτεία» αλλιά το ουδέτερο συνοδεύεται με το θηλυκό, έχουν δικούς τους γραμματικούς κανόνες. Μιλά αυτή η γραμματική για γλώσσα και όχι για διάλεκτο όπως οι άλλες δύο, γιατί το 1926 ο ελληνοισμός της πρώην Σοβιετικής Ένωσης πήρε μια απόφαση να θεωρηθεί επίσημη γλώσσα η κοινή νεοελληνική που μιλούσαν στην Ελλάδα, είδε όμως ότι με αυτήν δεν μπορούσαν να επικοινωνήσουν, γιατί δεν γνώριζαν τα ελληνικά αλλιά τα ποντιακά. Και μιλά για γλώσσα και όχι για

διάλεκτο που υπάρχει γιατί έχουμε ένα κορμό, όπως η νεοελληνική, και παράλληλα έχουμε ένα παρακλάδι, όπως την κυπριακή, την τσακωνική, στην Ελλάδα την ποντιακή. Εκεί μοναδική γλώσσα επικοινωνίας ήταν η ποντιακή, η οποία χρησιμοποιούνταν και στις εφημερίδες «Ο Κόκκινος καπνός», «Ο Κομμουνιστής» κ.λ.π. όλα με βάση τη γραμμή που έδωσε το Κομμουνιστικό Κόμμα εκεί».

Η κοινωνική και πνευματική σημασία του έργου

Σε όλο αυτό το αισιόδοξο ξεκίνημα που περιέγραψε ο κ. Πελαγίδης προστίθεται και η «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού» που αποτελεί εγχείρημα ενός ιδιώτη. Μιλώντας για τη σημασία του, χαρακτήρισε το έργο «πνευματική συνέκφραση όλων των επιστημόνων και όλων των συγγραφέων όλων των κατηγοριών, αλλιά της αφρόκρεμας αυτών, που μελετούν θέματα του Πόντου. Δύο είναι τα κύρια χαρακτηριστικά αυτού του έργου. Είναι καρπός της αγάπης για τον Πόντο και από την άλλη της βαθιάς γνώσης για τον Πόντο. Και τα δύο είναι σημαντικά γιατί δεν φθάνει μόνο η αγάπη αλλιά πρέπει να ομοιογεείς και τι προσφέρεις γιατί αυτό θα γίνει κτήμα του κόσμου».

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην κοινωνική και πνευματική σημασία του έργου, επισημαίνοντας την καθαίσθητη έκδοση και την αυθεντική εικονογράφηση και ότι αποτελεί το πιο ευχάριστο ανάγνωσμα, είτε διαβάζεις για το θέατρο είτε ένα θέμα επιστημονικό. Επείσημανε την υπευθυνότητα των κειμένων εφόσον φέρουν το όνομα του συγγραφέα με αποτέλεσμα να έχουμε «την πιο αξιόλογη και υπεύθυνη πηγή πληροφόρησης για τον ελληνισμό του Πόντου», ενώ χαρακτήρισε το έργο «αρχή για σοβαρή έρευνα» που ανοίγει δρόμους για φοιτητές που θέλουν να κάνουν διδακτορική διατριβή. «Θα έλεγα ότι το δωδεκάτομο αποτελεί

μια κιβωτό συλλογικής γνώσης και μνήμης, συλλογικής γιατί συνεργάστηκε η αφρόκρεμα των επιστημόνων και γιατί έχουν αγάπη προς αυτή την περιοχή. Με αυτή την έννοια αποτελεί την πιο υπεύθυνη και ολοκληρωμένη παρακαταθήκη πνευματικών αξιών από την παλιότερη γενιά στη νεότερη. Αν λάβουμε υπόψη ότι συνοδεύεται και από οπτικοακουστικά μέσα τότε μετατρέπεται η εν δυνάμει ποντιακή κουλτούρα που κουβαλάμε μέσα μας εμείς οι Πόντιοι και το εν δυνάμει ενδιαφέρον των μη Ποντίων εν

ενεργεία, ώστε να ασπασθούν τις αξίες που απορρέουν από αυτό το έργο και κυρίως να ασπαστούν ένα απαραίτητο στοιχείο που υπάρχει σήμερα, την αντίσταση στην παγκοσμιοποίηση που πάει να σαρώσει τις αξίες μας και την ποντιακή διάλεκτο.

Σύμφωνα με έρευνα της UNESCO δυόμισι χιλιάδες γλώσσες τοπικές κινδυνεύουν να χαθούν από τις 6.000 που μιλιούνται. Μέσα σε ένα αιώνα έχουν χαθεί 500 γλώσσες. Είναι μια αντίσταση ενάντια στην παγκοσμιοποίηση προκειμένου να κρατήσουμε την κουλτούρα και τη γλώσσα μας. Προσωπικά πιστεύω ότι αν χαθεί η ποντιακή γλώσσα θα συμπαρασύρει αυτή η απώλεια και άλλες αξίες ζωής, θα χαθεί το τραγού-

δι, ο χορός, οι ανθρώπινες αξίες, διότι η γλώσσα δεν είναι μόνο λόγια, είναι ψυχή και μαζί με τη γλώσσα χάνεται και αυτή».

Επίσης, ο κ. Πελαγίδης αναφέρθηκε στα γενικά στοιχεία που παρατίθενται στο έργο και αφορούν σε φορείς και συλλόγους που συνέβαλαν στη διατήρηση του πολιτισμού, επισημαίνοντας ότι «η εγκυκλοπαίδεια είναι μια παιδεία σφαιρική έως θησαυρός σφαιρικός που καλύπτει κυκλικά όλα τα θέματα και είναι πρόχειρα στημένο μέσα στο σπίτι και προσφέρεται να μου δώσει αυτή την παιδεία είτε τη γενικότερη είτε την ειδικότερη ανάλογα με τα ενδιαφέροντα. Αν το ήμουν να κάνω μια σύγκριση ανάμεσα σε εκείνα που είχαμε την ευκαιρία να έχουμε στην πρώτη εγκυκλοπαίδεια του ποντιακού ελληνισμού το 1985 και το 2006 την άλλη τη δωδεκάτομη και σε

εκείνα που είχαμε πρωτύτερα, το λεξικό και τη γραμματική, θα έλεγα ότι βεβαίως είναι μεγάλη τιμή και επίτευγμα το να έχεις γραμματική, γιατί αυτό σημαίνει ότι δεν μιλάς περιστασιακά μια γλώσσα αλλιά ότι μαθαίνεις και να την ερμηνεύεις με τους γραμματικούς κανόνες αλλιά με την εγκυκλοπαίδεια φεύγουμε από την τάξη γιατί η γραμματική διδάσκεται στην τάξη και πάμε στην κοινωνία. Η εγκυκλοπαίδεια είναι ο πρεσβευτής που μετακινώνει, μεταφέρει, μεταδίδει τις αξίες του ποντιακού ελληνισμού, της ιστορίας του και κουλτούρας του σε όλα τα στρώματα και σε όλο τον κόσμο γιατί αυτή εδώ η εγκυκλοπαίδεια μπορεί να πάει παντού και άρα ξεφεύγει από τη σχολική τάξη και γίνεται κοινωνικό αγαθό».

Α.Π.

Το δωδεκάτομο αποτελεί μια κιβωτό συλλογικής γνώσης και μνήμης, συλλογικής γιατί συνεργάστηκε η αφρόκρεμα των επιστημόνων και γιατί έχουν αγάπη προς αυτή την περιοχή. Με αυτή την έννοια αποτελεί την πιο υπεύθυνη και ολοκληρωμένη παρακαταθήκη πνευματικών αξιών από την παλιότερη γενιά στη νεότερη. Αν λάβουμε υπόψη ότι συνοδεύεται και από οπτικοακουστικά μέσα τότε μετατρέπεται η εν δυνάμει ποντιακή κουλτούρα που κουβαλάμε μέσα μας εμείς οι Πόντιοι και το εν δυνάμει ενδιαφέρον των μη Ποντίων εν ενεργεία, ώστε να ασπασθούν τις αξίες που απορρέουν από αυτό το έργο και κυρίως να ασπαστούν ένα απαραίτητο στοιχείο που υπάρχει σήμερα, την αντίσταση στην παγκοσμιοποίηση που πάει να σαρώσει τις αξίες μας και την ποντιακή διάλεκτο

Οστάθης Πελαγίδης είναι ιστορικός, καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Έχει ερευνήσει τα αρχεία της Κοινωνίας των Εθνών στη Γενεύη, τα Βρετανικά Αρχεία στο Λονδίνο, το Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών, τα Αρχεία της Ύπατης Αρμοστείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, τα Αρχεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Το επιστημονικό – ερευνητικό του ενδιαφέρον στρέφεται κυρίως γύρω από το μικρασιατικό και προσφυγικό ελληνισμό, τον απόδημο ελληνισμό και τους αλλογενείς πρόσφυγες του ΟΗΕ. Καρπός των ερευνών του ένα πλούσιο συγγραφικό έργο περίπου είκοσι βιβλίων με υλικό που έχει αποκομίσει από αυτές τις πηγές.

Σάββατο 28 Μαρτίου 2009 στις 20:30
Σβήστε τα φως - Δες τη Διαφορά!
www.earthhour.org/greece

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ
Σβήστε συγχαίρεσες!

ΣΚΑΙ

ΕΛΛΗΝΟΦΡΕΝΕΙΑ
Δευτέρα έως Παρασκευή 13:10 - 13:55
με τον Θύμιο Καλαμούκη

Εύνοια με:
ΣΚΑΙ
100.3

radio
Ελλάδας
4th

Τηλ: +30 210 5135 3132
e-mail: info@radio4.gr
www.radio4.gr / www.4.gr
από το κέντρο της Ελλάδας, στην οδό Αριστοτέλους 41, Αθήνα

Και στο Θρυλήριο

Παρουσιάστηκε

η «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού»

Μετά την Κομοτηνή και στο Θρυλήριο παρουσιάστηκε η εκδοτική προσπάθεια των εκδόσεων Μαλλιάρης - Παιδεία που αφορά στο 12τομο έργο της «Εγκυκλοπαίδειας του Ποντιακού Ελληνισμού». Μιας έκδοσης που αποτελεί συμβολή στην ιστορική μνήμη και που απευθύνεται σε όλους τους Έλληνες και όχι μόνο στον ποντιακό ελληνισμό, και την οποία θα ξεκινήσει να προσφέρει από τη Δευτέρα 23 Μάρτη η εφημερίδα «Παρατηρητής της Θράκης», σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο «Μαλλιάρης - Παιδεία».

Παρόντες στην εκδήλωση ήταν ο βουλευτής ΠΑΣΟΚ Ν. Ροδόπης κ. Γιώργος Πεταλωτής, ο αντιδήμαρχος του Δήμου Κομοτηνής κ. Μέτιος και ο Πρόεδρος της Επιχείρησης Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του Δήμου Κομοτηνής κ. Τσαλικίδης.

Στον χαιρετισμό του ο Γιώργος Πεταλωτής αναφέρθηκε στην διαπίστωση που έκανε κατά το τελευταίο του ταξίδι στη Γερμανία για την έντονη δραστηριοποίηση του ποντιακού στοιχείου εκεί, καθώς και στην κοινή διαπίστωση όλων ότι το συγκεκριμένο έργο θέτει τα θέματα, «τα πράγματα στη σωστή τους βάση χωρίς υπερβολή και καταθέτει σημαντικά στοιχεία».

Χαιρετισμό κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης απήλθον η Πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Θρυλήριου «Η Κερασούντα και το Γαρς» κ. Χρύσα Μαυρίδου και η αντιπρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Γυναικών Θρυλήριου κ. Ελευθερία Σαλπυγίδου. Και οι δύο αναφέρθηκαν στη σημασία της έκδοσής που, όπως τόνισαν, αποτελεί παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές.

Από την πλευρά της η κ. Κική Εμμανουηλίδου, υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων του εκδοτικού οίκου «Μαλλιάρης - Παιδεία» αναφέρθηκε στην προσπάθεια που γίνεται εδώ και είκοσι χρόνια από την πλευρά των εκδόσεων για τη συγκέντρωση στοιχείων που αφορούν στον ποντιακό ελληνισμό, μια προσπάθεια που ακόμη συνεχίζεται, αποτέλεσμα του οποίου ήταν η εξάτομη εγκυκλοπαίδεια και πριν δύο χρόνια το δωδεκάτομο έργο που παρουσιάστηκε.

Από την πλευρά του ο κεντρικός ομιλητής καθηγητής κ. Στάθης Πελαγίδης αναφέρθηκε στο έργο τονίζοντας ότι μέσα από τους 12 τόμους η «Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού» ξεδιπλώνει με επιστημονική εγκυρότητα, αξιοπιστία και αντικειμενικότητα την ιστορική διαδρομή του Ελληνισμού του Πόντου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Στην τοποθέτησή της η κ. Κατσαρή - Βαφειάδου ευχαρίστησε τον κ. Πελαγίδη και τις εκδόσεις «Μαλλιάρη - Παιδεία» «που μας έδωσαν την ευκαιρία να συνομιλήσουμε στον τόπο μας με αφορμή ένα βιβλίο, γιατί υστερούμε ως χώρα σε

επίπεδο πολιτισμού και το βιβλίο δεν έχει γίνει ακόμη είδος πρώτης ανάγκης, όπως συμβαίνει αλλού». Συνεχίζοντας ανέφερε ότι θεωρεί τιμή την παρουσία του καθηγητή κ. Πελαγίδη και της κ. Εμμανουηλίδου στη Ροδόπη, με αφορμή τη διάδοση και την ενημέρωση για ένα βιβλίο «που τιμά τα ελληνικά γράμματα» και αναφερόμενη στην παρουσίαση στο Θρυλήριο, το χαρακτήρισε «χωρίς ενεργό που συμμετέχει στους αγώνες και στις αγωνίες της περιοχής αλλά έχει μεγάλη συνεισφορά και στον πολιτισμό. Βέβαια ο πολιτισμός δεν είναι μόνο χορός και τραγούδι, αλλά υπηρετεί και μακροπρόθεσμους και ιδι-

Βέβαια ο πολιτισμός δεν είναι μόνο χορός και τραγούδι, αλλά υπηρετεί και μακροπρόθεσμους και ιδιαίτερα σημαντικούς άλλους στόχους. Λόγω εφημερίδας, ασχολούμαστε πολύ με τους πόντιους, είναι όμως κρίμα που αυτό τον δυναμισμό, αυτό το πάθος της φυλής για το χορό, για το τραγούδι δεν το διευθετήσαμε και στο παγκόσμιο χωριό έτσι, ώστε ό,τι περάσαμε ως γένος, ως γένος που κατέλειπε και πολιτισμική κληρονομιά όπου έζησε να το διεκδικήσουμε να γίνει γνωστό και να προστατευθεί ως μνήμη, ως ιστορία, ως μνημείο πολιτισμού

Άννα Πατρωνίδου, Στάθης Πελαγίδης και Κική Εμμανουηλίδου

Παρόντες στην εκδήλωση ο αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών κ. Μέτιος, ο Πρόεδρος της Επιχείρησης Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του Δήμου Κομοτηνής κ. Τσαλικίδης, η Πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Θρυλήριου κ. Μαυρίδου και ο βουλευτής ΠΑΣΟΚ κ. Πεταλωτής

αίτερα σημαντικούς άλλους στόχους. Λόγω εφημερίδας, ασχολούμαστε πολύ με τους πόντιους, είναι όμως κρίμα που αυτό τον δυναμισμό, αυτό το πάθος της φυλής για το χορό, για το τραγούδι δεν το διευθετήσαμε και στο παγκόσμιο χωριό έτσι, ώστε ό,τι περάσαμε ως γένος, ως γένος που κατέλειπε και πολιτισμική κληρονομιά όπου έζησε να το διεκδικήσουμε να γίνει γνωστό και να προστατευθεί ως μνήμη, ως ιστορία, ως μνημείο πολιτισμού».

Η κ. Κατσαρή - Βαφειάδου για μια ακόμη φορά ευχαρίστησε τους καλεσμένους για την παρουσία τους, «για τον τρόπο που

αγαπάτε το βιβλίο, το βιβλίο που το έχουμε ανάγκη», ευχαρίστησε επίσης για την παρουσία τους τους κ. Μέτιο, κ. Τσαλικίδη καθώς και τον κ. Πεταλωτή. «Αυτό το βιβλίο, αυτήν την εγκυκλοπαίδεια, που απευθύνετε σε πόντιους και μη πόντιους, προς όλους, ως Θρακιώτες πρέπει να το τιμήσουμε», είπε, ενώ καταλήγοντας η εκδότρια του «Παρατηρητή» απευθύνθηκε στην κ. Εμμανουηλίδου ευχόμενη να συνεχίσουν την έρευνα και την καταγραφή προκειμένου να γίνει και μια εγκυκλοπαίδεια για τη Θράκη.

Α.Π.

Άνθρωποι όλων των ηλικιών παρακολούθησαν την εκδήλωση...

...μεταξύ αυτών η αντιπρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Γυναικών Θρυλήριου κ. Σαλπυγίδου και ο πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων «Τα Κασσιτερά» κ. Μαυρίδης